

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Михальченко Н.В

28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

Ступінь «магістр»

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

ОПП: Англійська та друга іноземна мова (німецька)

2024-2025 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Чередниченко Вікторія Павлівна, ст. викладач
кафедри германської філології, кандидат філологічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від "27" серпня 2024 року № 17

Завідувач кафедри германської філології _____ (Мироненко Т.П.)

Анотація

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс німецької мови» викладається згідно робочої навчальної програми, укладеної відповідно до кредитно-трансферної системи. Програма «Теоретичний курс німецької мови» призначена для студентів V курсу, які навчаються за спеціальністю «014. Середня освіта». У межах цього курсу студенти продовжують формувати загальнокультурну, комунікативну, лінгвістичну та перекладацьку компетентність, а саме розвивають здатність здійснювати спілкування іноземною мовою, забезпечувати адекватне розуміння при обміні інформацією.

Ключові слова: методика, лінгвістична дисципліна, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Abstract

The academic discipline "Theoretical course of the German language" is taught according to the working curriculum concluded in accordance with the credit transfer system. The program "Practical second language course" is intended for fifth – year students studying in the specialty "014. Secondary Education". Within the framework of this course, students continue to develop general cultural, communicative, linguistic and translation competence, namely, they develop the ability to communicate in a foreign language, provide adequate understanding when exchanging information.

Keywords: methodology, linguistic discipline, teaching technology, classroom classes, extracurricular activities, blended learning, distance learning, research work.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна	
	Спеціальність: 014. Середня освіта		
Загальна кількість годин – 90 г.	Спеціальність: 014.021 Середня освіта. Мова та зарубіжна література (англійська)	<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	
		<i>Семестр</i>	
			2-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр		20 год
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			10 год
		<i>Самостійна робота</i>	
			60 год
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год: 30 год – аудиторні заняття, 60 год – самостійна робота (30% ~ 70%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Провідною метою теоретичного курсу німецької мови є формування теоретичної бази з лінгвостилістики тексту і практичних навичок його комплексного аналізу, вмінь та навичок лінгвостилістичного аналізу тексту і мовностилістичних засобів, які в ньому функціонують.

Програмні результати навчання:

-Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані.

-Організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

-Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

-Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.

-Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

-Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

-Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

-Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

- Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень.
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання і аналізу інформації дотримуючись норм академічної доброчесності.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у різних сферах життя.
- Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові:

- Здатність ефективно використовувати основну та другу іноземну мови в усній та письмовій формах, у різних функціональних стилях (офіційному, неофіційному, нейтральному) з метою здійснення комунікативної діяльності у навчальній і професійній сферах.
- Здатність критично оцінювати свої знання, організовувати та керувати власним професійним розвитком і своїх колег у сфері вивчення та навчання іноземних мов.
- Володіти конвенціями мовного спілкування в іншомовному соціумі, правилами й традиціями міжкультурного спілкування з носіями досліджуваної мови.

Програма навчальної дисципліни

Кредит I.

Тема 1. Лінгвостилістика в системі наук.

Тема 2. Функціональні стилі. Сильові риси різних стилів.

Кредит II.

Тема 3. Макростилістика тексту.

Тема 4. Стилiстичне забарвлення і стилістичне значення.

Кредит III.

Тема 5. Стилiстична характеристика німецької лексики.

Тема 6. Засоби виразності: тропи, стилістичні фігури.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1						
Тема 1. Лінгвостилістика в системі наук.	15	2				13
Тема 2. Функціональні стилі. Стильові риси різних стилів.	15	4	2			9
Разом	30	6	2			22
Кредит 2						
Тема 3. Макростилістика тексту.	15	4	2			9
Тема 4. Стилістичне забарвлення і стилістичне значення.	15	2	2			11
Разом	30	6	4			20
Кредит 3						
Тема 5. Стилістична характеристика німецької лексики.	15	4	2			9
Тема 6. Засоби виразності: тропи, стилістичні фігури.	15	4	2			9
Разом	30	8	4			18
Всього	90	14	16			60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лінгвостилістика в системі наук.	2
2	Функціональні стилі. Стильові риси різних стилів.	4
3	Макростилістика тексту.	4
4	Стилістичне зафарбування і стилістичне значення.	2

5	Стилістична характеристика німецької лексики.	4
6	Засоби виразності: тропи, стилістичні фігури.	4
	Разом	20

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Функціональні стилі. Сильові риси різних стилів.	2
2	Макростилістика тексту.	2
3	Стилістичне зафарбування і стилістичне значення.	2
4	Стилістична характеристика німецької лексики.	2
5	Засоби виразності: тропи, стилістичні фігури.	2
	Разом	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні аспекти вивчення тексту. Прагматика тексту (конспект).	10
2	Авторське і чуже мовлення. Типи оповідачів у тексті (картотека прикладів).	10
3	Композиційно-мовленнєві форми (картотека прикладів).	10
4	Актуалізація лексико-стилістичних засобів виразності в тексті (картотека прикладів).	10
5	Актуалізація синтаксично-стилістичних засобів виразності в тексті (картотека прикладів).	10
6	Типи висунення в тексті (картотека прикладів).	10
	Разом:	60

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання включає в себе підготовку доповіді з висвітленням проблем, що входять до наукового кола дисципліни «Теоретичний курс німецької мови».

Основне завдання цього виду діяльності – поглиблене вивчення змісту окремих питань і тем навчального курсу, набуття практичних вмінь та навичок самостійного аналізу окремих аспектів дисципліни, оволодіння основними методами наукового дослідження.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- правильність оформлення доповіді та її складових (плану, вступу, основної частини, висновків, бібліографічного списку);
- самостійний та творчий характер написання роботи;
- логічна послідовність викладення матеріалу;
- постановка проблеми, мети дослідження, виділення предмету та завдань дослідження, актуальності та практичної значимості дослідження;
- критичний огляд наукових джерел з обраної теми;
- ерудиція, вміння самостійно аналізувати систематизувати та узагальнювати наукову інформацію;
- вміння аргументовано доводити свою точку зору, обґрунтувати висновки;
- захист наукової роботи, відповіді на поставлені питання, вміння вести полеміку;
- використання наочності.

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	5 (відмінно)	5 / відмінно / зараховано
80-89	B	4 (добре)	4 / добре / зараховано
65-79	C		
55-64	D	3 (задовільно)	3 / задовільно / зараховано
50-54	E		
35-49	FX	2 (незадовільно)	не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, якщо усна відповідь студента має глибокі міцні і системні знання з теоретичної дисципліни. Студент може чітко сформулювати основні напрямки курсу, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, його мету та завдання, володіє знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел. Вміє застосовувати здобуті навички у роботі: всі практичні завдання до семінарів виконані вчасно і на високому рівні.

Студенту виставляється дуже добре, якщо усна відповідь студента демонструє повне знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, всі завдання до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється добре, якщо усна відповідь студента демонструє добре знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє

знаннями щодо більшості запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, більшість завдань до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється достатньо, якщо усна відповідь студента не демонструє основні знання теми з курсу, студент має поверхові уявлення про основні методи, техніки роботи з дисципліни, його знання мають приблизний характер, навести практичні приклади не може. Знання першоджерел відсутні. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні та обмеженому життєвому досвіді. Має недоліки в застосуванні практичних вмінь, завдання до семінарів виконані неповністю і невчасно.

Студенту виставляється мінімальний задовільно, якщо усна відповідь студента демонструє фрагментарні знання з курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти повторно програмний матеріал. Не демонструє знання першоджерел. Відсутнє розуміння понятійного апарату, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні завдання до семінарів не виконані.

Оцінка за виконання *індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи* виставляється з урахуванням таких параметрів:

- бути виконаною особисто студентом;
- бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;
- демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються;
- мати навчальну, наукову, й/або практичну спрямованість і значимість;
- містити певні елементи новизни.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити.

Поточне тестування та самостійна робота								КР	Накопичувальні бали/ Сума
Кредит 1									
T1	T2								100
50	50								
Кредит 2								30	100
T1	T2								
35	35								
Кредит 3								30	100
T1	T2								
35	35								

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Рекомендована література

Базова

1. Bessmertnaja W., Grudinina G., Darowskaja L. Linguostilistische Interpretation des künstlerischen Textes. М., 1983.
2. Brandes M. P. Stilistik der deutschen Sprache М., 1990.

3. Brandes M. P. Übungen zur deutschen Stilistik. M., 1990.
4. Bykowa O. Methodologische Grundlagen der linguostilistischen Interpretation eines belletristischen Textes // Deutsch als Fremdsprache. Leipzig, 1990, №3.
5. Fleischer W., Michel G., Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. 2. Aufl. Frankfurt am Main. Bern. New-York. Paris. Wien. 1996.
6. Fluck H. R., Maier M. Stil-Stilkritik-Stilübung. Hannover, 1986.
7. Möller G. Praktische Stillehre. Leipzig, 1980.
8. Pryrhodko A. Syntax des komplexen Satzes für Germanisten. Saporishja, 1998.
9. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. M., 1975.
10. Riesel E. Theorie und Praxis der linguostilistischen Textinterpretation. M., 1974.
11. Sanders W. Linguistische Stilistik. Göttingen, 1977.
12. Sandig B. Stilistik der deutschen Sprache. Berlin, 1986.
13. Sowinski B. Stilistik. Stiltheorien und Stilanalysen. Stuttgart., 1991.
14. Zerebkow V. Deutsche Stilgrammatik. M., 1988.

Допоміжна

1. Лесин В. М., Пулинець О. С. Словник літературознавчих термінів. К., 1971.
2. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. К., 2006.
3. Fix U. Beiträge zur Stiltheorie. 1. Aufl. Leipzig, 1990.
4. Großes Fremdwörterbuch. Leipzig, 1980.
5. Smeretschansky R. I. Grammatik der deutschen Sprache. K., 1981.
6. Turtschyn W. W. Grammatische Bedeutungen und semantische Funktionen des Konjunktivs. Iwano-Frankiwnsk, 2003.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.library.ukma.kiev.ua/>
2. <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
3. <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. <http://www.dnpg.gov.ua/>
5. <http://www.mirknig.com>
6. <http://www.RoyalLib.Ru>
7. <http://lib.aldebaran.ru/>
8. <http://www.Projekt Gutenberg-D>
9. <http://www.BIBLIOTHECA AUGUSTANA: Chronologie der deutschen Literatur>
10. <http://www.Links zu Online-Texten der deutschen und ins Deutsche übersetzten Literatur gesammelt von Helmut Schulze>
11. <http://www.Literatur im Netz im Berliner Zimmer>

12. <http://www.LiteraturWelt>
13. [http://www.Erlanger Liste-Digitale Texte](http://www.Erlanger>Liste-Digitale%20Texte)
14. <http://www.MEDIEN.RU>
15. <http://www.FILOLOGIA.SU> B